

We gingen naar het kuuroord om te redden wat er nog restte van ons vervloekte huwelijk.

Alleen met dat doel stapte ik in de gehuurde rode Citroën, die zo stug schakelde dat je bij elke verandering van richting van de weg dreigde te raken, en begon moeizaam bochten te nemen onder de aandachtige blik van de middeleeuwse dorpjes die in Catalonië als stenen paddenstoelen uit de grond lijken te schieten.

De bergen plooiden zich tot zacht glooiende heuvels en het dorre landschap maakte plaats voor stoppelvelden van rogge en tarwe; we reden over een spekgladde weg, het gevolg van het noodweer dat ons gedwongen had een paar uur te schuilen bij een benzinstation, waar de ouders van Helen tweehonderd euro uitgaven aan souvenirs.

Het was een warme middag, alsof er een paar uur uit april waren overgewaaid naar de maand november die nog altijd gestaag de bladeren van de populieren liet neerdalen op de loop van de rivier de Corb; het was pijnlijk om te zien hoe die aardkleurige bedding zich als de rug van een of ander beest langs ravijnen, meanders, bochten en niveauverschillen kronkelde. Volgens de kaarten was het nog minder dan vijf kilometer. In een onverwacht ruim uitgevallen bocht naar rechts zag ik in de achteruitkijkspiegel hoe Helen op haar wijsvinger zat te bijten, haar blauwe blik strak gericht op de sigaret die ze buiten de auto hield om haar vader niet te hinderen met de rook. Het kind,

dat op de achterbank kauwgom zat te kauwen, kon amper verhullen (door het ontwerp van de wangen en de gulle lijn van de lippen) dat het een gestileerdere en kwiekere versie was van enkele gecombineerde genen van Helens ouders, tussen wie hij in zat. De weg versmalde zich tot een pad dat afdaalde naar een bosrijk gebied, en ik kon de bagage horen stuiteren in de kofferbak.

Toen de gekwelde rivier opnieuw de baan van de auto kruiste, staken we hem over via een brug en reden verder over een onverharde strook grond, omzoomd door decoratieve hoge bomen zonder schaduw, die uitkwam bij het indrukwekkende adellijke landhuis of *masía pairal*, dat de gemeente op de plek van de ruïne had laten bouwen om er een kuuroord van te maken.

Ik parkeerde op een uitgestrekt grindveld, vlak bij een rechthoekig zwembad zonder zwemmers, en een terras met rustieke houten tafels en plastic stoelen. Ik pakte mijn koffertje, en terwijl Helens ouders hun verzameling tassen en valiezen, Amerikaanse toiletartikelen en gratis verzorgingsproducten bij elkaar zochten, liet ik mijn blik over de golvende graanakkers dwalen die de bergen geel kleurden: op enige afstand begonnen bevoeiingskanalen, met daaromheen afdakjes waar vermoedelijk dieren werden gehouden. Voordat de stem van Helen, opgejaagd door de nieuwsgierigheid van het kind, me maande haar te helpen met de grote koffer die ze had meegebracht uit Montana, schrok ik van de bewegingen van een kikker of pad die afwisselend opdook en verdween tussen het onkruid, zijn lichaam maakte sprongetjes als een kleverig groen hart. Aan elk van de balkons hing een bosje anjers.

Nadat we hadden uitgeladen, liet ik Helen met haar ouders en de kleine alvast naar binnen gaan, ik moest nodig mijn benen nog even strekken alvorens me te melden bij de receptie.

Hier en daar kwamen bleke klanten voorbij. Mijn oog viel op een levendige gestalte die zich koelte toewuifde in zijn badjas; hij groette me met een gebaar alsof hij zijn hoed afnam, zijn hoofd was geschoren maar op zijn schedel ontsproot een hardnekkig laagje dons, alsof ze er mokkapoeder op hadden gestrooid. Het meest opwindende van het terras was toezien hoe de kruinen van de bomen geleidelijk het licht absorbeerden, vandaar dat ik naar binnen ging om daar een beetje rond te kijken.

Helen en haar familie stonden in de rij aan de andere kant van een ruime zaal die gedecoreerd was met kroonluchters en vitrines waarin porseleinen flesjes waren uitgestald: kruizemunt, ijzerhard, sarsaparilla, dat soort kruiden. Een gezette vrouw groette me, het netwerk van spataderen dat het vlees van haar dikke benen op zijn plaats hield leek het elk moment te kunnen begeven. Ik keek weg toen ze me een androgyne glimlach schonk, en naarmate ik mijn blik verder door de zaal liet gaan, voelde ik hoe de moed me in de schoenen zonk toen ik de glazen wand ontdekte waar je de activiteitenruimte doorheen kon zien: een stelletje bejaarden zwom de schoolslag, terwijl ze in een andere groep probeerden hun armen te bewegen op het ritme dat de instructeur aangaf.

Mijn oog viel op een vrouw met een huid zo vol gele vlekken dat het wel leek of ze aan het roesten was, en van een vent die zich zo inspande dat hij leek te worden opgeblazen met helium, stond het gezicht op openbarsten. Het was moeilijk voorstelbaar waarom ze zich onderwierpen aan die sadistische oefeningen, wat hun precies was beloofd, of ze soms hoopten hun hart te versterken, de rimpels in hun huid op te lossen, of hun ingewanden te ontstoppen. Na zeventig jaar slijtage was het al heel wat dat ze nog overeind stonden.

Ik had meer dan twee uur gereden vanaf hotel Claris, op een

stoel waar ik amper ruimte had om de koppeling te bedienen, mijn knieën deden pijn en ik begon honger te krijgen; ik speurde de tafels af of ze soms koekjes serverden bij de dranken en op dat ogenblik zag ik als in een heldere flits een zwart jongetje van een jaar of twaalf met gespreide armen tussen de stoelen door zigzaggen. Ik vermoedde dat hij iets in zijn kamer had laten liggen en dat hij het nu ging halen, getransformeerd in een of ander vliegend wezen. Ik was blij voor hem, kinderen met verbeelding zijn nooit alleen. Wat me het droevigst stemt aan het joch van Helen is dat hij geen fantasie heeft, hij zit me overal de hele tijd als een idioot aan te staren. Ik weet dat zijn situatie niet eenvoudig was, maar in Montana heeft zijn vader hem vast wel een paar vervangende moeders aangeboden, en voor een bijdehand kind zijn drie dagen genoeg om zich aan te passen aan een nieuwe omgeving en niet telkens wanneer hij mij tegenkomt een hartverlamming te krijgen; bovendien zie ik er meer uit als een WASP dan de eerste de beste boer in de Midwest.

Ik zocht naar een volwassen neger onder de badgasten die uit het water kwamen met hun haar in lokken samengeklit, waardoor ze eruitzagen alsof ze aan het paren waren met een zeester, ik zocht naar hem onder de verdoofde mummies die aarzelden tussen het bestellen van een kop thee en het aanlokkelijke vooruitzicht van een hartinfarct, tot ik op een van de tafeltjes zijn vinger ontdekte, lang en donker als vochtig fluweel. In het gele overhemd leek hij op een inktvlek in mensengedaante. Hij was geconcentreerd bezig melk in zijn thee te schenken en deed dit zo langzaam dat zich een soort melkachtige hersenen in het kopje vormden die hij zelf oploste door twee keer te roeren met zijn lepeltje. Ik hou van negers, en hoewel ik er zelf nooit een heb gekend, koester ik bij voorbaat sympathie voor ze, ik ben dol op de soepelheid van hun lichaam, maar van-

wege hun skelet brengen ze geloof ik geen goede zwemmers voort, te veel kraakbeenweefsel. Die van het kuuroord was een indrukwekkend exemplaar, uit zijn romp groeiden ledematen die zo lang waren dat het leek alsof hij zonder op te staan elk voorwerp in de zaal omver kon schoppen of vastgrijpen. Ik moet hem hebben staan bewonderen, want toen onze blikken elkaar kruisten, keek ik in een paar hardvochtige irissen die op het oogvlies dreven.

Ik wendde mijn blik af en zag Daddy in de richting van de gang sloffen, de koffers achter zich aan slepend; slechts door een enkele geïsoleerde beweging kreeg je een vermoeden van de leeuw die was achtergebleven in dat lichaam in verval. De moeder van Helen volgde hem op een halve meter, gehuld in een halo van cosmetica. Je kunt niet zeggen dat we innig bevriend waren geraakt; de twee keer dat ik alleen met haar was, knauwde ze zo erg dat de Engelse woorden samenklonterden tot een fonische brij die klonk als Gaelisch, en de volgende dag zouden ze op het vliegtuig stappen om uit mijn leven te verdwijnen.

Toen ik me omdraaide, stond Helen alleen bij de receptie, ik nam haar koffer en liet haar voorgaan met de sleutel.

Ik heb een zeer hoge dunk van de rol die hotelkamers, pensions en vakantiehuisjes in het buitenland spelen bij het volwassen worden van een echtpaar, ik ben dol op die contrasten en voorstudies van de huiselijke seks, op die heimelijke kwaliteitsinjecties; maar ik had de hele reis met tegenzin zitten denken aan het moment dat we alleen in de slaapkamer zouden zijn, ik wist niet hoe mijn libido zou reageren na vijf maanden scheiding; het lijkt tovenarij, maar meisjes zwellen op en gaan bol staan in navolging van het model van hun moeder. De dag doorbrengen met de pafferige, vrijwel van mollige rondingen ontdane versie van het roze, levende lichaam met de zachte,

vochtige plooiën van Helen was niet de best denkbare prikkel geweest.

Die dwaze gedachten verdwenen snel toen ik zag hoe haar silhouet (zo boordevol vitaliteit dat ze me altijd vatbaar heeft geleken voor een burn-out) erin slaagde met het koffertje de trap op te lopen en daarbij de bewegingen van haar rugspieren onafgebroken door te geven aan haar heupen, wat sinds we getrouwd zijn de enige prikkel is die ik nodig heb om de verschillende stemmen in mijn hoofd te laten afzien van de absurde neiging om door elkaar heen te kletsen en ze op te roepen zich allemaal te richten op wat er het volgende halfuur tussen ons ging gebeuren.

Helen had moeite met het slot, ik deed de deur open en zocht tegelijk vanuit mijn ooghoek het krakende bed. We zetten de koffers op de grond. Een speelgoedbureau, een passpiegel, een raam dat uitkeek op de sparren en een badkamer met douche-cabine. Helen begon een reeks rekoefeningen in de stijl van Jovanotti, en bij de aanblik van het transparante donshaar in haar oksels zette ik mijn voeten op de rand van de trampoline en maakte me klaar voor de sprong, maar toen het kind met allerlei mondgeluiden de slaapkamer binnenstormde, liet ik me in de stoel vallen; het joch moest eigenlijk in de gang aan het spelen zijn, een gevoel van ergernis kroop omhoog vanuit mijn buik.

‘Ga je zitten? Help je me niet met de koffer?’

Ondanks de vinnige toon van haar gebrekkige Spaans, weet ik dat ze het goed bedoelde, zonder een greintje kwade wil, ze was waarschijnlijk wat versuft doordat ze twee uur met Daddy in de auto opgesloten had gezeten. Ze wist zelfs een spoor van tederheid in haar stem te leggen, dat probeerde ze althans, voor ons bestwil.

‘Je begint al met eisen stellen. Dat is een slecht begin.’

Helen draaide zich langzaam om en bleef (een halve seconde) staan in de houding en onder de hoek die me een gelijktijdige blik gunde op borst en billen, ze verraste me terwijl ik van haar stond te genieten, en ik ken haar te goed om de opborrelende verontwaardiging in haar heldere ogen niet te herkennen. Ze moest iets stroperigs wegslikken voordat ze de zoetst mogelijke snaar van haar stembanden bespeelde: 'Doe maar geen moeite, John, ik ga even mijn handen wassen en dan pak ik de koffers zelf wel uit.'

Ze draaide me de rug toe en verdween in de badkamer.

'Je zult wel doodmoe zijn.'

Het kind beëindigde zijn vlucht naar het andere eind van de kamer (hij was geen vogel maar deed met zijn mond het geluid van een motor na) en keek me even aan voordat hij voorzichtig op de vensterbank klom. In de passpiegel kon ik mijn benen zien en ik hoorde het geluid van de douche, Helen hoopte mijn onverwachte stekelige opmerking van zich af te spoelen voordat ze weer naar buiten kwam, dat zou wel eens lang kunnen duren; de minibar was bij de hand, dus haalde ik er twee zakjes gemengde noten uit.

Ik zal ook niet ontkennen dat ik al gehoord had hoe Helen de douchekraan dichtdraaide en de knip van de deur deed toen ik brulde: 'Kom je er nou nog een keer uit?'

De laatste woorden vielen samen met de verschijning van Helen, gehuld in een om haar borst geknoopte handdoek, ik zag een serie woedende grimassen over haar gezicht trekken, uitmondend in een kinderlijke uitdrukking; ik probeerde tot rust te komen, tenslotte gingen we ervan uit dat we ons vóór de kussen en de liefdesbeten grondig moesten bezighouden met het helen van de wonden van het laatste jaar samenwonen; zelfs een vrouw als Helen, zich op het onzedelijke af bewust van de troefkaart van haar vormen, was in staat twee uur lang

de erotische dimensie van haar lichaam te vergeten om zich te concentreren op het verhelpen van haar geestelijke onvrede.

Ze beperkte zich tot glimlachen en in haar handen wrijven, waarna ze begon te neuriën en haar vrouwelijke hulpmiddeltjes uit haar tas te halen, alsof ze twee kinderen onder haar hoede had. Ik onderdrukte de neiging om haar te verwijten dat ze de vloer nat stond te maken, het welwillende soort gebaar dat niets toevoegt omdat het door niemand wordt opgemerkt; het kind neuriede met haar mee, een te oud trucje om functioneel te zijn, maar wel lief en hartelijk, een massage voor mijn ijdelheid, en ik besloot haar zonder bijbedoelingen aan te spreken: ‘Vind je niet dat het tijd wordt het kind naar zijn grootouders te sturen? We kunnen wel wat privacy gebruiken.’

De zon ging onder als een rode munt en als ik mijn ogen dichtkneep deed al dat rijpe graan me denken aan de duizenden tentakels van zeeanemonen die heen en weer bewogen in hun onderzeese leefomgeving.

‘Ze kunnen ons elk moment roepen voor het avondeten. Er is geen tijd. En hij heet Jackson.’

Helen was ook in staat mijn bedoelingen te lezen in het wit van mijn ogen, in de snelle wisselingen van mijn gelaatsuitdrukking, daarvoor dient het gekibbel van het samenleven: het leert je het gezicht van de ander te lezen als een open boek. Ik begon kledingstukken uit de koffer te halen en uit te spreiden om mijn territorium af te bakenen, maar ik herkende de gretige toon in Helens stem, ze wist precies welke emotionele turbulentie ze bij me losmaakte.

‘Bovendien zijn we hiernaartoe gekomen om ons een gezin te voelen, geen geliefden.’

Ik vermoed dat ze zich niet kon inhouden, het is ook te leuk om van alles in beweging te zetten en dan maar te zien wat er gebeurt. Ik strekte mijn benen, mijn voeten deden zeer, alleen

vond ik het nogal gênant mijn schoenen uit te trekken in het bijzijn van dat brokstuk uit een ander deel van Helens bestaan, maar neem maar van mij aan dat zij nog geen seconde dacht dat de aanwezigheid van de kleine me de mond zou snoeren, dat weet ik wel zeker.

‘Kom me nou niet aan met allerlei flauwekul, je wilt gewoon niet dat er tijd is.’

Op het terras hadden ze de lichten aangedaan, het gras deed me denken aan de vacht van een geschrokken dier, de rode punten van de klapprozen wogen zwaar als druppels bloed, de avond begon inderdaad te vallen.

Ik herinner me niet dat Helen antwoord gaf, alleen dat de jongen dat rattengegil uitstootte toen zijn moeder hem aan zijn arm de kamer uit trok. Ze had snel iets aangetrokken, ik had niet eens opgelet wat precies, en toen ik alleen achterbleef, deed ik niet alleen mijn schoenen maar ook mijn sokken uit en sloeg snel een flesje gin uit de minibar achterover. De tafels op het terras waren inmiddels leeg, je hoorde hoogstens het starten van een motor, en alles was zo stil dat het mogelijk leek de duisternis in een zucht te verdrijven. De bejaarden hadden zich waarschijnlijk binnen verstopt toen het begon te motregen, en omdat het frisser was geworden bleven ze nu op hun kamer.

De blauwe avondlucht was blauw genoeg om de takken van de bomen tegen elkaar te zien tikken. De gin brandde toen die in contact kwam met de wanden van mijn keel maar verspreidde meteen een weldadige warmte in mijn aderen en verzachtte de contouren van het absurde avontuur waarin ik me had begeven. Er trok een gedweë tinteling van ongeduld over mijn rug en handen, en dat was geen onaangenaam gevoel.

‘Ik heb hem naar zijn grootouders gebracht, je hebt je zin.’

Pas op het moment dat ik zag hoe dat vochtige haar zijn gou-

den glans bijna haartje voor haartje terugkreeg, dat ik haar gekleed in die joggingbroek en dat gekmakende ordinaire topje die ze inderhaast had aangeschoten zag ronddraaien en haar spulletjes (nog meer) zag uitspreiden over de kamer, werden de plooiën van mijn hart, die tijdens die hele oersaaie reis droog en strak waren gebleven, weer vochtig en maakten de weg vrij voor een stroom aangename gevoelens die verband hielden met getrouwd zijn en samenleven, gevoelens die me in een uitstekend humeur brachten. Ik wilde haar omhelzen en ter plekke zachtjes in haar bijten, van haar voorhoofd tot het vruchtvlies van haar billen, ik wilde aan haar haar trekken en haar kietelen, en dat min of meer allemaal tegelijk.

Helen stond en profil nog de restanten van haar woede te herkauwen voordat ze een gevoel ter grootte van een knikker wegslikte.

‘Soms weet ik ook niet wat ik met Jackson aanmoet, maar dat zal allemaal wel veranderen wanneer we met ons drieën wonen.’

‘Maar dan moeten we wel eerst onze eigen problemen oplossen.’

Ik probeerde de woorden nog tegen te houden op het moment dat ze mijn mond al uitkwamen. Het is jammer dat geluidsgolven geen staart hebben waar je ze aan vast kunt grijpen voordat ze de ruimte oversteken en de vorm beginnen aan te nemen van taalkundige instructies in het wonderbaarlijke auditieve labyrint dat zich in het binnenoer van Helen ontvouwde.

De maanden die we gescheiden van elkaar hadden doorgebracht, waren lang gebleken, niet dat we vanaf nul begonnen, maar een flinke handvol automatische reacties was opeens niet langer vanzelfsprekend. Ik zal niet ontkennen dat er mensen zijn wier stemming je met een welgekozen opmerking kunt

veranderen, ik zeg alleen dat Helen daar niet toe behoorde, zij laat zich meeslepen door haar emoties, vandaar dat mijn mond openviel bij haar onderdanige antwoord, de stap die ze zette buiten de grenzen van haar gekrenktheid.

‘Natuurlijk moeten we eerst onze problemen oplossen, neem me niet kwalijk, daar zijn we tenslotte voor gekomen.’

De badkamerspiegel reageerde op ons stilzwijgen met een fluorescerende gloed, die veel weg had van applaus. Ze glimlachte naar me voordat ze haar haar in een staart draaide en uitkneep, waardoor er een paar druppels op de grond vielen. Het heeft iets komisch om ruzie te maken met dezelfde lippen, kaak, armen en heupen die je hebt aangeraakt en in verschillende bedden boven je hebt zien bewegen; dat het lichaam binnen handbereik blijft wanneer je de sluier van de ruzie openscheurt, is een van de aangename kanten van het huwelijk. Ik pakte haar bij haar schouders, maar ze liet zogenaamd een paar kousen vallen om zich in één beweging van me los te maken, en toen ze weer overeind kwam glimlachte ze opnieuw naar me, alleen was het deze keer geen zuivere uitdrukking (het ontroerde me het enige levende zoogdier te zijn dat in staat was die verkillung in een blik zo precies te interpreteren), ze was duidelijk nog niet tot rust gekomen, er bleef een naargeestig restant rondzingen in haar binnenste. Ze deed een stap achteruit om me onderzoekend op te nemen.

‘Je eet te veel, John, je bent dik.’

Helen liet zich op het matras vallen, ze maakte gebruik van haar vrouwelijke behendigheid om in de lucht van houding te veranderen en met haar been kruiselings onder haar dij op bed te landen. Het pleit denk ik voor me dat ik haar nooit met een katje heb verward, of met een beest dat voorbestemd is om opgesloten te zitten in een kooi. We waren bezig met een of andere inleiding, en het heeft iets onheilspellends en tegelijk

aantrekkelijks wanneer geen van beiden enig idee heeft hoe het zal aflopen.

‘Wat zeg je?’

‘Je bent dik aan het worden, je zou beter op jezelf moeten letten. Lange mensen verdragen kilo’s slecht. Bovendien heb je niet het gezicht voor een zak onder je keel.’

‘Onderkin. Waarom heb ik niet het gezicht voor een onderkin?’

‘Door je ogen, dat zijn geen pientere ogen. Zonder een mooi afgewerkt profiel van je gezicht zou je op een ballon lijken, iets opgeblazens, iets ouds...’

‘Daarom ben ik met jou getrouwd, zodat je voor me kunt zorgen als ik oud ben.’

Ik begon me rustig uit te kleden, functioneel naakt, de lucht van de centrale verwarming was benauwend. Meer deed ik niet, maar toen ik mijn buik inhield, sneed ik de lucht naar mijn strottenhoofd af en moest ik hoesten.

‘Je houdt je buik in. Bij mij heb je geen *carte blanche*, vergeet het maar dat ik je vuiligheid opruim als je een smerig varken wordt. Spaanse vrouwen verdragen alles: dikke mannen, kale mannen, harige mannen, stinkende mannen... Ik ben geen Spaanse.’

‘Kom op, Sproetje, wie wil je dan met dat kind van je opzadelen?’

Ze sprong meteen op van het bed, het bewijs dat ik er niet voldoende in was geslaagd een luchtige draai te geven aan het einde van de zin (waarschijnlijk had het twijfelachtige smalende toontje het effect nog verergerd) en hoewel ik niet geloof dat ze mijn Catalaanse versie van ‘opzadelen’ (*encolomes*) helemaal begreep, ben ik ervan overtuigd dat de betekenis van de zin, het afwijzende karakter ervan, tot haar was doorgedrongen. Haar ogen werden donkerder, twee open gaten in het roze vlees, waarmee

ze de kamer begon af te speuren, op zoek naar een schuilplaats of naar een wapen tussen het meubilair; daarna volgde er een woordenvloed, al oriënteerde ze zich vooral op de deur.

Ik probeerde haar met een schreeuw tegen te houden, maar ze vloog naar de uitgang met haar handen op haar oren, een gebaar dat ik altijd onuitstaanbaar kinderachtig heb gevonden. Twee grote stappen waren genoeg om me tussen haar en de deur op te stellen. Ze remde abrupt af, raakte me net niet en deed met gespannen kuitspieren twee stappen achteruit; daarna keek ze me zonder enige terughoudendheid aan, wat in haar binnenste was opgelaaid zou met praten niet meer geblust kunnen worden, het zou de hele nacht duren en ik kon wel vergeten dat ik haar met lichtzinniger bedoelingen zou mogen aanraken. Door een of ander wonder van asymmetrie werd het rustig in mijn hoofd op het moment dat Helen het point of no return overschreed en een woede ontketende die ik met redeneren niet meer kon temperen, zelfs niet door excuses te maken (een teken van goede wil dat toch al niet goed paste bij de smeulende resten van mijn wrevel), Helen zou alleen tevreden zijn als ze me eerst flink pijn had gedaan.

‘Opzij.’

‘Je kunt nu niet weggaan...’

‘Opzij.’

‘Ik laat je niet gaan.’

‘Waarom niet?’

‘Omdat je dan kapotmaakt wat we samen hebben, je verpest onze avond. Wil je me alsjeblieft aankijken en naar me luisteren!’

‘Ik wil niks met jou. Laat me naar buiten of ik ga schreeuwen. Opzij!’

‘En hoe ben je dan van plan deze vier dagen door te brengen? Op de kamer van je ouders?’

‘Morgen vertrek ik. Ik kan mijn ticket ruilen met Daddy.’

‘Dat kun je niet menen, je kraamt alleen onzin uit, probeer nou eens na te denken en doe niet zo idioot, je gaat niet naar buiten door deze deur.’

‘Waarom ben je naakt?’

Het lichtje, dat hoe sterk de stroom van de discussie ook terugloopt, altijd een klein beetje gezond verstand blijft verlichten, kreeg weer de overhand; het woedeniveau begon te zakken, de blik die nu in haar ogen doorschemerde was, laten we zeggen, liefdevol. Ze schoot in de lach en ik lachte met haar mee, we waren op de goede weg om een einde te maken aan ons gekibbel, staken hand in hand het ravijn over, als jeugdige geliefden.

‘Je wilde me naakt achternakomen, in je nakie de gang op, als een idiote opgeblazen ballon, maar je had me toch niet te pakken gekregen, ik zou me nooit laten vangen door een zak nuts.’

Dat zei ze op tamelijk affectieve toon. Nu moest ik het gif van haar antwoord neutraliseren – niets wat ik met een koel hoofd niet kon verdragen – en vertrouwend op het harnas van de humor doorgaan, als we een frisse glimlach op onze lippen konden toveren, zouden we veilig zijn; ik kon haar eraan herinneren dat ik nuts altijd met pinda’s verwarde, ik kon haar kussen, een hand op haar borst leggen, ik kende de theorie op mijn duimpje, het was de combinatie van ‘zak’ met ‘ballon’, de onmiskenbaar leugenachtige schaamteloosheid van haar onhandige aanval, die het verbale geweld nieuw leven inblies.

‘Je hebt het weer voor elkaar gekregen, Helen, je hebt jezelf weer ontpopt als een onbegrijpelijk wezen. Dat herken ik aan de stinkende energie die je afscheidt wanneer je vervalst in platvloersheid.’

Hoewel ik alleen een boxershirt aanhad, begonnen er op

mijn voorhoofd een paar hele fijne zweetdruppeltjes te ontstaan. Ik was euforisch, Helen was een wonder van menselijke wilskracht, voor haar waren een paar maanden genoeg geweest om weer zin te krijgen in ruziemaken en zich te verzoenen met haar leven met mij, weg met de pillen, weg met de meegaandheid: ze was een en al gretigheid, sluwe berekening en verlangen om het naar haar zin te hebben, de onontbeerlijke ingrediënten van de menselijke geest. Ik was ervan overtuigd dat ik de discussie onder controle had, ik wist wat ik tegen haar moest zeggen om haar een glimlach te ontlokken en samen die agressieve sfeer achter ons te laten. Maar je moet wel een heilige zijn om naar een kalmerende stem te luisteren wanneer het in je hoofd zo'n enorme warboel van emoties is; bovendien was ik bezig haar een lesje te leren en dat beviel me wel.

'Het zou me niet verbazen als er door al die voorbije woede een ader in je hersenen is gesprongen, en dat als de lijkschouwer je schedel openmaakt, hij ontdekt dat je gedachten lagen te gisten in een met bloed doorweekt brein. En ga me nou niet vertellen dat ik schreeuw! Ik schreeuw niet om te schreeuwen, maar omdat ik daar een goede reden voor heb, ik moet mezelf duidelijk kunnen horen om mijn gedachten helder te krijgen wanneer ik met jou discussieer.'

Ik hoorde 'pats' en zag de stukken op de vloer, maar het duurde even voordat ik me een beeld had gevormd van wat er kapot was gevallen. Niet dat ik de greep op haar kwijtraakte, het was voor haar ook beter om van me te blijven houden, vroeg of laat zou de angstaanjagende som van haar gebrek aan doorzettingsvermogen plus Jackson haar weer mijn kant laten kiezen, maar toen ik haar als een beest in een val zag kronkelen, gingen de haren op mijn rug overeind staan.

'Idioot, rotzak.'

'Wil je alsjeblieft je mond houden.'